

## Vedlegg Handlingsrom 2023

### Innledning

Vestfoldmuseenes brede samfunnsoppdrag pålegger oss å arbeide for et sterkt faglig og økonomisk fundament. Dette gjøre vi ved å påse rett kompetanse, organisere virksomheten effektivt, sikre sterk finansiering og ha trygg økonomisk styring.

Vestfoldmuseene henter sine driftstilskudd fra stat, fylke og kommune. Driftstilskuddet for 2022 er på kr 40 675 000,- (KUD), kr 29 290 925,- (VTFK) og kr 15 717 046,- (kommunene). I tillegg budsjetterer vi med egeninntekter på kr 14 257 000,-. Vi lønner 89 fast ansatte, fordelt på 78 årsverk. I tillegg lønner vi et betydelig antall unge sesongansatte årlig. Våre ansatte er hovedsakelig bosatt i eierkommunene. Vårt oppdrag skaper attraksjon som gir eierkommunene økt tiltrekningskraft i form av besøk og tilflytting.

### Oppdraget

Vestfoldmuseets eiere ba i representantskapsmøtet 17.12.2021 om en konkret plan for hvordan museet kan redusere sine kostnader og eventuelt øke sine egeninntekter.

Vi kaller planen for «Handlingsrom 2023» siden reduserte kostnader og økte inntekter vil gi oss økt handlingsrom til bl.a. flere og bedre tilbud til publikum. De foreslåtte tiltakene hensyntas i budsjett 2023 og i fireårig økonomiplan.

Om enkelte eiere reduserer sine tilskudd, så forholder vi oss til dette slik det beskrives i selskapsavtalen, ved reduserte aktiviteter hos den enkelte.

### Områder for kostnadsreduksjon

#### 1. Lønns- og personalkostnader

64% av omsetningen brukes til å lønne ansatte. I tillegg kommer personalkostnader til kompetanseheving, reiser, pensjon, forsikringer, o.a. Siden dette er selskapets største samlede utgiftspost, har vi fokus på reduksjon og kontroll.

I den fireårige økonomiplanen foreslår vi å øke lønnskostnadene med 2,5% årlig. Dette er godt under forventet lønns- og prisstigning og vil bety konkrete tiltak:

- Rekruttering kun i henhold til vedtatt kompetanseplan. Ingen automatikk i å erstatte ansatte ved avganger
- Redusere bruk av ekstrahjelp
- Finansiere prosjektstillinger ved eksterne midler
- Hente ut synergier av ny organiseringen slik at oppgaver løses mer effektivt på tvers i selskapet
- Øke samarbeide med arbeidsmarkedstiltak
- Redusere reise- og annen fleksibel personalkostnad. Foreslås hold på 2022-nivå neste fire år

#### 2. Innkjøp/anskaffelser

Virksomhetsrevisjonen av Vestfoldmuseene vinteren 2020 påpekte at selskapet hadde et forbedringspotensial innen etterlevelse av anskaffelsesregelverket, og at vi burde arbeide for flere stordriftsfordeler. Vi ser allerede gode effekter av tiltak på dette området og vil øke innsatsen ved å:

- Ytterligere profesjonalisere oss på innkjøp og anskaffelser
- Rammeavtaler gjennom VOIS o.a. utvides
- Nye egne rammeavtaler inngås
- Samarbeide med eierne om å ta ut stordriftsfordeler intensiveres. Dette har vist seg utfordrende bl.a. pga. eiernes tilkøpling til egne bygg.

### 3. Digitalisering

Satsning på øket digitalisering er forventet å gi kostnadsreduksjon på kort og lang sikt. Ved å benytte digitale verktøy og metoder, leverer vi effektivt flere og bedre tjenester innenfor våre kjerneområder ved å:

- Erstatte manuelle rutiner og systemer med digitale løsninger løpende. Dette effektiviserer drift av bygninger, rapporteringer, avvik, personaloppfølging o.a
- Effektivisere oppgaver knyttet til forvaltning og publisering av samlingene
- Samarbeide med Nasjonalbiblioteket og Arkivverket
- Tilby mer arkiv-, kunst- og kulturhistorisk formidling digitalt

### Områder for økte egeninntekter

Selv om museer og arkiv ikke er basert på profitt, er vi forventet å skaffe egeninntekter. Våre egeninntekter hentes særlig ved servering og utleie av lokaler, salg i butikk, salg av billetter, salg av tjenester og ved å hente prosjektstøtte.

I vårt forslag til 4-årig økonomiplan legger vi inn 10% økning av egeninntektene hvert år i perioden. Vi mener dette vil være realistisk, men vil kreve at vi tar betalt for tilbud som i dag er gratis.

#### 1. Utleie av lokaler

Vi mener vi har potensiale for økte inntekter av servering og utleie av lokaler. Det er særlig lokaler på Midgard vikingsenter (Gildehallen), Slottsfjellsmuseet (ulike lokaler) og Hvalfangstmuseet (toppetasjen) hvor vi vil satse. Det er estimert ca. 10% økning årlig i utleieinntekter, og 5% økning årlig i kostnader til samme.

Vi vil også inngå en 10-årig forpakteravtale på Gumserød gård. Det er beregnet at inntektene skal dekke driftskostnadene. Det er ikke forventet at vi skal gå med overskudd med denne avtalen, men vi vil unngå å måtte dekke driftskostnadene gjennom ordinært driftsbudsjett.

#### 2. Øke antall betalende besøkende

De siste ti årene har Vestfoldmuseenes besøkstall økt kraftig, men antallet betalende besøkende har holdt seg stabilt. Dette forteller at vi bruker mye av våre ressurser på besøkende som ikke betaler.

De siste to årene har Vestfoldmuseenes besøkstall speilet samfunnets kamp mot pandemien. Vi har hatt lengre perioder med nedstengning, eller antallsbegrensninger på arrangementer. Nå som våre arenaer igjen er åpne og vi er tilbake i full drift, arbeider vi med å tilby nye formidlingsopplegg og utvikle våre attraksjoner ytterligere. Vi vil i større grad ta betalt for våre tilbud.

Samarbeidet med eksterne aktører om store arrangement (Midgardsblot, vikingmarkeder, middelalderfestivaler, musikkfestivaler) vil fortsette. Vi vil her arbeide for at Vestfoldmuseene sitter igjen med mer av inntektene.

#### 3. Ny finansieringsmodell næringslivsarkiver

Vestfoldmuseene er navet for det nasjonale sektorarkivet «Norsk bergindustriarkiv». I arbeidet med dette ble det etablert en metodikk som ønskes overført til næringslivsarkiver i Vestfoldarkivet generelt. Dette utredes nærmere i prosjektet "Bærekraftig bevaring av næringslivsarkiv". Denne metodikken har allerede ført til ekstern finansiering av flere prosjektstillinger i avdeling Arkiv og forvaltning, og ønskes videreført og utvidet som en betydelig inntektskilde for arkivarbeidet.

### Strategisk fokus

Vestfoldmuseenes strategiske fokusområder er attraksjonsbygging, mangfold, bærekraft og digitalisering. Alle fire områdene krever at vi utvikler både eksisterende og nye tilbud og løsninger. Vi mener at alle områdene møter krav og forventninger til hva museene og arkivene skal levere. Alle fire fokusområdene er både ressurs- og kostnadskrevende å levere på.

Vestfoldmuseene arbeider godt med måloppnåelse og rapporterer på et imponerende antall aktiviteter gjennom et år. Vi får gode skussmål fra Norsk kulturråd/KUD og våre eiere i dialogmøter. Målene i vår strategi følger godt de statlige hovedmålene som er satt for sektoren. Det gir oss trygghet for at vi leverer slik vi skal.